

УДК 330.3

DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V39\(2023\)-24](https://doi.org/10.31521/modecon.V39(2023)-24)

Чеберяко О. В., доктор історичних наук, кандидат економічних наук, професор, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-1563-9611

e-mail: cheberyako@ukr.net

Дяченко П. М., студентка, 1 курс магістратури, ОП «Корпоративні фінанси», Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ORCID: 0009-0004-0481-6741

e-mail: polindyachenko@gmail.com

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору методом аналізу фінансових показників

Анотація. У науковій статті досліджено та проаналізовано інвестиційну привабливість підприємств агропромислового сектору з використанням методу аналізу фінансових показників. Метою роботи було виявлення факторів, які впливають на інвестиційну привабливість підприємств для потенційних інвесторів, а також визначення показників, що використовуються для оцінювання інвестиційної привабливості. Також у статті було виявлено основні недоліки наявних методів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств в умовах нестабільної економіки та широкомасштабної війни з метою їх усунення при розробці майбутніх методів оцінювання, що сприятиме покращенню процесу оцінювання інвестиційної привабливості та залученню інвесторів для майбутнього розвитку агропромислового сектору в період повного відновлення. Методологія дослідження включала аналіз ключових фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність та фінансова стійкість підприємств. Використовувались також загальнонаукові методи, зокрема логічний аналіз, узагальнення та порівняння. Отримані результати дослідження можуть бути використані при прийнятті рішень щодо інвестування в агропромисловий сектор у період повного відновлення України.

Ключові слова: фінансова стійкість; ліквідність; рентабельність; фінансова звітність; інвестиції.

Cheberyako O. V., Doctor of Historical Sciences, PhD in Economics, Professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Diachenko P. M., Master's degree, 1 year, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Assessment of Investment Attractiveness of Agricultural Sector Enterprises Using Ratio Analysis

Abstract. Introduction. Investment attractiveness is one of the main characteristics that determines the efficiency of the economic activity of any enterprise, as it directly affects its development prospects, competitiveness and financial stability. However, there are problems related to the selection of appropriate methods and indicators for comprehensive assessment

Purpose. The purpose of the is to examine the essence of the investment attractiveness of enterprises and analyze the investment attractiveness of enterprises of the agro-industrial sector, using the method of ratio analysis. The main goal of the work was to identify factors that affect the investment attractiveness of enterprises for potential investors, as well as to determine the indicators used to assess the investment attractiveness.

Results. The article revealed the main shortcomings of the already existing methods of assessing the investment attractiveness of enterprises in the conditions of an unstable economy and full-scale war in Ukraine. The identified problems include the lack of a universal method for assessing investment attractiveness of enterprises, which takes into account industry specifics, the unstable economic situation, and also combines the analysis of the past financial achievements of the enterprise with a forecast of its future development. The elimination of the revealed shortcomings will be helpful in the development of future assessment methods, which will contribute to the improvement of the attractiveness assessment process and the attraction of investors for the future development of the agro-industrial sector in the post-war recovery.

Conclusion. Article revealed that the agricultural sector of Ukraine had a high investment attractiveness, but the full-scale war had a negative impact on both the industry and individual enterprises. It is noted that the investment attractiveness of the analyzed enterprises decreased due to problems with the balance of financial indicators, which was caused by problems with the export of products, which led to a decrease in sales volumes. Article suggests ways of improving the existing methods of assessing the investment attractiveness taking into account the past financial results of enterprises and their predicted result. The obtained research results can be used when making decisions about investing in the agro-industrial sector during the post-war renewal of Ukraine.

Keywords: financial stability; liquidity; profitability; financial reporting; investments.

JEL Classification: B40; G31.

¹Стаття надійшла до редакції: 01.06.2023

Received: 01 June 2023

Постановка проблеми. Інвестиційна привабливість є однією з основних характеристик, яка визначає ефективність господарської діяльності будь-якого підприємства, оскільки безпосередньо впливає на перспективи його розвитку, конкурентоспроможність та фінансову стійкість. Оцінювання інвестиційної привабливості підприємств має вирішальне значення для прийняття стратегічних фінансових рішень керівництвом підприємств. Однак існують проблеми, пов'язані з вибором відповідних методів і показників для проведення комплексної оцінки з урахуванням факторів впливу на інвестиційну привабливість підприємства та мети потенційного інвестора. Ще однією проблемою, яка характерна, на жаль, для більшості підприємств України є оцінювання їх інвестиційної привабливості в умовах широкомасштабної війни, оскільки наявні методи оцінки розроблені для використання в умовах стабільної економічної ситуації. З огляду на останні події в країні – такі як повномасштабна війна – інвестиційна активність в Україні знизилася, а інвестиційна привабливість України після початку широкомасштабної війни в усіх сферах значно погіршилась через високі ризики та нестабільність прибутковості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретична сутність інвестиційної привабливості підприємств і методи її оцінки описані в роботах як вітчизняних, так і зарубіжних науковців таких як: Бланка І. О., Коюди В. О., Коюди О. П., Лепейко Т. І., Дуки А. П., Гриньової В. М. та інших. Проте попри попередні дослідження, деякі питання щодо оцінки

інвестиційної привабливості підприємств залишаються нерозв'язаними - зміна геополітичної ситуації та активізація інвестиційних ризиків, викликаних повномасштабною війною, потребують подальшого вивчення, оскільки широкомасштабна війна стала новим головним негативним фактором впливу на рівень ділової активності та інвестиційної привабливості підприємств в Україні.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є дослідження економіко-теоретичної сутності та оцінка інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору в умовах широкомасштабної війни, використовуючи метод коефіцієнтного аналізу.

Основні результати дослідження. В сучасних умовах здатність підприємств залучити інвестиції є одним з критичних факторів для їх подальшого розвитку та отримання прибутку.

Термін «інвестиційна привабливість» став широко використовуватися економістами в теорії та практиці економіки України після здобуття країною незалежності у 1991 році. Початок відбудови ринкових відносин спровокував потребу у пошуках ефективних шляхів інвестування. Однак в економічній літературі немає єдиного підходу до визначення сутності поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Існує декілька підходів до визначення даного поняття.

Розглянемо більш детально один з підходів, який на основі фінансового аналізу дозволяє оцінити інвестиційну привабливість підприємств шляхом розрахунку певних показників за даними фінансових звітів.

Таблиця 1 Основні визначення поняття «інвестиційна привабливість підприємства» на основі фінансового аналізу

Автори	Визначення інвестиційної привабливості підприємства
Бланк І.О.	Аналіз на основі фінансових показників таких як: фінансова стійкість, прибутковість, ліквідність активів та оборотність активів
Спеціалісти Агентства з питань запобігання банкрутства підприємств	Розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємств, в якому відтворюються значення показників оцінки майнового стану, фінансової стійкості (платоспроможності), ліквідності активів, прибутковості інвестиційного об'єкта, оцінки ділової активності, оцінки ринкової активності, скориговані відповідно до їхньої вагомості та інших факторів
Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П.	Сукупність характеристик фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємства, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів на основі формалізації оціночних методів
Покропивний С.Ф.	Інтегрована фінансово-економічна оцінка тієї чи іншої фірми як потенційного об'єкта інвестування

Джерело: складено авторами на основі [1, 5, 8]

Таким чином, в економічній літературі немає єдиного підходу до визначення сутності поняття «інвестиційна привабливість підприємств» і кожен з науковців має свою точку зору щодо даного поняття та

методів оцінки інвестиційної привабливості, а основні відмінності полягають в аналізі різного набору фінансових показників, які в цілому іноді повторюють або доповнюють один одного. На нашу думку, під

інвестиційною привабливістю підприємства слід розуміти комплексний показник, який визначає можливість отримання максимального прибутку при мінімальному інвестиційному ризику.

Інвестиційну привабливість конкретного підприємства не можна розглядати відірвано від регіонального бізнес-середовища в якому воно працює, а сам регіон має бути інвестиційно привабливим. Оцінювання інвестиційної привабливості будь-якого об'єкта господарювання потребує ретельного аналізу оточення підприємств, які знаходяться в певному адміністративно-територіальному регіоні країни. Підприємства є соціально-економічними системами, які постійно змінюються, розвиваються та вдосконалюються. В Україні перспективи діяльності підприємств та їх виробнича стратегія обмежені як внутрішнім, так і зовнішнім середовищем, законодавчим простором, які пов'язані з економічною ситуацією, станом розвитку ринкової інфраструктури та іншими факторами.

Інвестори, зокрема іноземні, шукають інформацію про умови, які впливають на формування інвестиційної привабливості підприємств. Наявність вичерпної інформації про галузь, регіон та умови господарювання суттєво впливає на показник привабливості підприємств. Тому, інвестиційна привабливість може бути розглянута на рівні країни, галузі, регіону та окремого підприємства. Потенційний інвестор завжди буде надавати перевагу привабливому підприємству в інвестиційно-привабливій галузі та привабливому регіоні. В тому випадку, якщо досліджуване підприємство належить до галузі у кризовому стані або розташоване в непривабливому регіоні, потенційний інвестор не буде розглядати його як підприємство для інвестування [9].

Іноземні інвестори також звертають увагу на рейтингові показники підприємств і країн при прийнятті інвестиційних рішень. Чим вищий кредитний рейтинг країни, тим більше він приваблює іноземних інвесторів. Після початку широкомасштабної війни, кредитний рейтинг України було знижено до переддефолтного рівня з негативним прогнозом відразу двома агентствами - S&P та Moody's, що своєю чергою мало негативний вплив на інвестиційну привабливість підприємств у країні. Крім цього, міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings знизило довгострокові рейтинги дефолту «Кернел груп» у національній та іноземній валюті до рівня СС із ССС. Зниження рейтингу відображає негативний вплив труднощів з експортом продукції, погіршення значень показників ліквідності, а також запити підприємства на відмову від прав, пов'язані із затримкою погашення своїх банківських кредитів.

На рівні галузі агропромисловий сектор України до початку повномасштабної війни стабільно зростав і був однією із провідних галузей національної економіки.

До 2022 року щорічне зростання галузі становило 5-6%, частка сільськогосподарського виробництва у ВВП дорівнювала 10%, а разом із переробленням сільськогосподарської продукції – 16% [6, с. 2].

Кількість виробленої продукції в Україні забезпечувала країні позицію одного із провідних світових виробників певних видів продовольства в сільському господарстві, що складало 6% від загального обсягу світового споживання продукції. Агропромислова галузь додавала країні близько 22 млрд доларів США річного експорту, що становило 41% від загального обсягу [6, с. 2]. В останні роки дана галузь характеризувалася впровадженням позитивних реформ та змін. Наприклад, оновлення парку техніки, відбудова нових сховищ, розвиток перероблювання та покращення технологій виробництва посприяли збільшенню обсягів виробництва продукції з одночасним зниженням витрат, що підвищило загальну привабливість галузі для інвестицій.

Однією з нещодавніх реформ в агропромисловій галузі став пакет земельної реформи, результатом якого був запуск ринку землі та суттєве покращення земельних відносин. Вважається, що ця реформа посприяла зменшенню проявів корупції і рейдерства, які притаманні для агропромислового сектору. Ці зміни позитивно вплинули на сприйняття галузі та зробили її більш привабливою для інвестування, що стало основою для майбутнього розвитку. Наразі в Україні існують можливості та умови для розширення сектору, наприклад, створення нових садів та виноградників, однак ці можливості обмежені через воєнні дії.

Відзначається також вплив реформи меліорації, завдяки якій в агровиробників з'явилась можливість самостійно інвестувати у збільшення площі зрошувальних земель та зниження витрат на водопостачання, що призвело до збільшення валового виробництва сільськогосподарської продукції. [6, с. 3] Усі ці зміни мають свій внесок у підвищення загальної інвестиційної привабливості сектору, що своєю чергою відіграє роль при прийнятті інвестором рішень.

Для оцінки інвестиційної привабливості окремого підприємства існують різні методи, які відрізняються підходами до оцінки та кінцевою метою. Узагальнюючи основні методи оцінки інвестиційної привабливості підприємств, можна відзначити, що вони поділяються на три основні групи в залежності від інформації, на якій вони ґрунтуються: на оцінках експертів, статистичній інформації та на експертно-статистичних розрахунках. Один із найпоширеніших методів оцінки інвестиційної привабливості базується на аналізі фінансових показників. Цей метод рекомендується для розв'язання короткострокових інвестиційних питань, оскільки він не вимагає прогнозування перспектив розвитку. Основні складові, які використовуються при аналізі фінансових показників зазначені в таблиці 2.

Таблиця 2 Складові аналізу фінансових показників

Аналіз платоспроможності	Аналіз рентабельності	Аналіз фінансової стійкості
Оцінка ліквідності та здатності підприємства задовольняти свої зобов'язання вчасно. Для цього використовуються показники, такі як коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності тощо.	Оцінка дохідності підприємства та його здатності забезпечувати отримання прибутку. Для цього аналізуються показники рентабельності активів, продажів, власного капіталу тощо.	Оцінка фінансових ризиків та здатності підприємства забезпечувати стабільність своєї діяльності. Для цього беруться до уваги коефіцієнти забезпечення власним капіталом, фінансової незалежності тощо.

Джерело: складено авторами на основі [4]

Аналіз фінансових показників дозволяє визначити фінансову потужність підприємств і їх здатність генерувати прибуток, що є ключовим фактором інвестиційної привабливості. Цей метод має широку популярність через свою простоту в застосуванні та дає можливість проводити комплексну оцінку поточного фінансового стану підприємств. Слід зазначити, що для використання цього підходу не потрібно додаткового збору інформації, окрім тієї інформації, що міститься у фінансовій звітності підприємств [4, с. 49].

З метою оцінки показників, які впливають на інвестиційну привабливість підприємств, ми провели

аналіз фінансових показників «Кернел груп» – найбільшого виробника та експортера соняшникової олії в Україні, одного з провідних постачальників агропромислової продукції на міжнародному ринку (на частку компанії припадає близько 15% світового експорту соняшникової олії і 18% експорту зернових), який постачає продукцію у понад 80 країн світу, а з 2007 року акції компанії торгуються на Варшавській фондовій біржі (WSE). Перша група показників демонструє ліквідність підприємств, а результати аналізу наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 Значення показників ліквідності «Кернел груп»

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0-2,0	2,49	1,13
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5-1,0	1,1	0,3

Джерело: складено авторами за даними [10, 11]

Зменшення показників ліквідності за останні два роки можна пояснити, в першу чергу, зменшенням прибутку підприємств, а також підвищенням витрат, пов'язаних з логістикою через потребу використовувати альтернативні шляхи експорту продукції в умовах широкомасштабної війни.

Коефіцієнт загальної ліквідності за 2022 рік становив 1,13, що на 54,6% менше, ніж у 2021 році. Даний коефіцієнт означає, що у 2022 році на кожну гривню поточних зобов'язань підприємства мали 1,13 гривні поточних активів. Це є досить позитивним показником, оскільки рекомендоване значення коефіцієнта загальної ліквідності має бути не менше

одиниці. Коефіцієнт швидкої ліквідності також зменшився з 1,1 у 2021 році до 0,3 у 2022 році. Враховуючи рекомендоване нормативне значення в діапазоні 0,5-1,0 можна зробити висновок, що підприємства мають певні складнощі з об'ємом ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Аналіз фінансової стійкості «Кернел груп» був проведений на основі таких прорахованих коефіцієнтів як автономії, заборгованості, фінансування та маневровості власного капіталу. Значення показників наведено в таблиці 4.

Таблиця 4 Значення показників фінансової стійкості «Кернел груп»

Показник	Нормативне значення	2021 р.	2022 р.
Коефіцієнт автономії	0,4-0,6	0,49	0,4
Коефіцієнт заборгованості	Менше чи дорівнює 1	0,51	0,6
Коефіцієнт фінансування	Менше чи дорівнює 1	1,05	1,48
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,25-0,9	1,17	1,5

Джерело: складено авторами за даними [10, 11]

Показники фінансової стійкості «Кернел груп» демонструють схожу до показників ліквідності тенденцію до погіршення. На нашу думку, це пов'язано з впливом зовнішніх факторів, які призвели до негативних фінансових результатів.

Коефіцієнт автономії, який дорівнює співвідношенню власного капіталу компанії до всіх фінансових ресурсів, у 2021 та 2022 роках становив 0,49 та 0,4 відповідно. Попри спад значення у 2022 році на 19,6% порівняно з 2021 роком, обидва результати знаходяться в межах нормативного значення. Відповідно, підприємства не мають значної залежності від зовнішніх джерел фінансування. Проте у 2022 році значення коефіцієнта автономії знаходиться на межі рекомендованого, тому підприємствам варто звернути увагу на збільшення ролі власних засобів у загальній структурі фінансування [7].

Коефіцієнт заборгованості демонструє відношення обсягу боргових зобов'язань підприємств до власного капіталу. В «Кернел груп» останні два роки даний показник залишається в межах нормативного значення, хоча у 2022 році відбулось його збільшення на 15%, що свідчить про незначне зниження фінансової стійкості підприємств та про зростання їх фінансових зобов'язань. Загалом високе значення коефіцієнта заборгованості може негативно вплинути на інвестиційну привабливість підприємств, оскільки інвестори обережні щодо інвестування в підприємства з великими фінансовими ризиками. Коефіцієнт

фінансування зріс на 29% у 2022 році в порівнянні з попереднім, але обидва значення перебувають за межами нормативного. Також перевищує рекомендовані значення і коефіцієнт маневровості власного капіталу, який демонструє наскільки ефективно власний капітал забезпечує потребу в оборотних активах.

В цілому показники фінансової стійкості підприємств є важливими для потенційних інвесторів, оскільки вони дають змогу оцінити ризики, пов'язані з інвестуванням. Якщо підприємства мають низьку фінансову стійкість, то це може знизити їх інвестиційну привабливість і відлякати інвесторів. З іншого боку, якщо підприємства мають стійку фінансову позицію, то це може забезпечити додаткові можливості для розвитку та зростання.

На прикладі «Кернел груп» відхилення значень показників фінансової стійкості від нормативних вказують на високий рівень залежності від позикових коштів, що є загрозою для стабільної діяльності підприємств.

Значення показників рентабельності є важливим фактором впливу на прийняття інвесторами рішення про інвестиції, оскільки ці показники вказують на те, що підприємства ефективно використовують власні кошти, покриваючи витрати та водночас отримуючи прибуток. Результати розрахунку основних коефіцієнтів, які характеризують рентабельність «Кернел груп» наведені в таблиці 5.

Таблиця 5 Значення показників рентабельності «Кернел груп»

Показник	Розрахунок	2021 р.	2022 р.
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток/активи	14,1%	-1,0%
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток/власний капітал	20,7%	9,8%
Коефіцієнт ефективності інвестиційного капіталу	Чистий прибуток/(власний капітал + довгострокові зобов'язання)	20,8%	9,4%

Джерело: складено авторами за даними [10, 11]

У 2022 році відбулося значне зниження усіх показників рентабельності. Загальне зменшення отриманого прибутку, на нашу думку, було результатом суттєвого зменшення обсягів продажу соняшникової олії та шроту через труднощі з експортом продукції з України після початку повномасштабної війни. Проте у 2021 році підприємства демонстрували позитивні результати, які вказували на здатність «Кернел груп» генерувати прибуток.

Загалом, показники рентабельності за 2021 рік свідчать про те, що підприємства були досить інвестиційно привабливими. Однак, зменшення показників рентабельності у 2022 році, зокрема коефіцієнту рентабельності активів, власного капіталу та ефективності інвестиційного капіталу свідчать про зниження економічної ефективності «Кернел груп», що може негативно вплинути на інвестиційну

привабливість підприємств через широкомасштабну війну. Через військові дії на фінансові показники досліджуваних підприємств негативно вплинули такі чинники як блокування виходів до чорноморських портів, неможливість провести посівну кампанію в частині регіонів та знаходження деяких підприємств на окупованих територіях.

З метою покращення інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств потрібно покращити їх фінансову потужність та здатність генерувати прибуток, зокрема, цього можна досягнути зосередившись на збільшенні обсягів продажу, підвищенні рентабельності реалізації, а також ефективному використанні інвестиційного капіталу та зменшенні витрат в період повоєнної відбудови. В умовах війни та пов'язаних із нею ризиків, підприємствам доцільно нарощувати резерви, пріоритетуючи ліквідність; мати готові до

використання запасні коридори експорту продукції; підвищувати енергоефективність виробництва, використовуючи зелену енергетику.

Аналізуючи ефективність оцінювання інвестиційної привабливості підприємств, було виявлено ряд недоліків, до яких ми віднесли: ігнорування складної економічної ситуації в країні, оскільки методи були розроблені закордонними вченими для умов стабільної економіки; зосередження уваги на вивчені минулих фінансових результатів підприємств замість прогнозування ефективності його майбутньої діяльності; відсутність об'єктивності, коли оцінка базується на думці експертів.

З метою покращення методів оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислової галузі, потрібно враховувати специфіку сектору (сезонність, залежність від погодних умов, ризики вирощування та обробки сільськогосподарської продукції). В умовах широкомасштабної війни в країні та її негативного впливу на фінансові показники діяльності підприємств, доцільним є вивчення результатів роботи підприємства за останні роки до початку війни, а також аналіз їх поточної діяльності й планування розвитку в умовах війни, що триває та повоєнної відбудови.

Висновки. Інвестиційна привабливість підприємств з урахуванням економічних, політичних і соціальних чинників набула в Україні особливого значення в умовах великої обмеженості інвестиційних ресурсів, відсутності ефективної державної підтримки та необхідності залучення іноземних інвестицій. Україна – важливий експортер агропродовольчої продукції, що за останні роки стала другим у світі експортером зерна (після США) та найбільшим постачальником соняшникової олії. Проте широкомасштабна війна активізувала питання залучення інвестицій, забезпечення інвестиційної привабливості та загострила інвестиційні ризики. В результаті дослідження було розглянуто оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору, використовуючи метод

аналізу фінансових показників. До виявлених проблем віднесено відсутність єдиного методу оцінки інвестиційної привабливості підприємств, який враховує галузеві особливості, нестабільну економічну ситуацію, а також поєднує аналіз минулих фінансових досягнень підприємства з прогнозом його майбутнього розвитку. Враховуючи складність проведення об'єктивної та комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємств в умовах широкомасштабної війни та суттєвий вплив успішної діяльності агропромислових підприємств на економіку України, важливим є вивчення не лише минулих фінансових досягнень підприємств, а і їх теперішні дії в умовах війни та планування розвитку у повоєнний період. Загалом агропромислова галузь України має високу інвестиційну привабливість, проте повномасштабна війна негативно вплинула як на галузь, так і на окремі підприємства. Аналіз фінансової звітності «Кернел груп» показав, що за останній рік інвестиційна привабливість підприємств знизилась через проблеми зі збалансованістю фінансових показників, причиною чого стали проблеми з експортом продукції, що призвело до зменшення обсягів продажів. Оскільки агропромислова галузь має низку специфічних особливостей та наразі підприємства працюють в умовах війни, то необхідно розробити комплексний метод оцінки інвестиційної привабливості підприємств, який враховує галузеві особливості, нестабільну економічну ситуацію та майбутній розвиток. В цілому аналіз фінансових показників важливий для оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору у мирний час, проте існують і недоліки у використанні основних методів оцінки інвестиційної привабливості підприємств. Подальше дослідження в цьому напрямку може сприяти розвитку методології оцінювання інвестиційної привабливості підприємств, які працюють в умовах війни та нестабільної економіки, що, своєю чергою, сприятиме розвитку агропромислового сектору та економіки в цілому.

Література:

1. Бланк І. Основи фінансового менеджменту. Київ : Ніка-Центр, 2005. 1700 с.
2. Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І. Інвестування : навч. посіб. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2014. 404 с.
3. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2008. 432 с.
4. Зелінська О.М., Галазюк Н.М. Теоретичні засади визначення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах сучасних євроінтеграційних процесів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/12.pdf> (дата звернення: 12.05.2023).
5. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій : Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23 лют. 1998 р. № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> (дата звернення: 10.05.2023).
6. Проект Плану відновлення України : матеріали робочої групи «Нова аграрна політика». URL: https://uploads-ssl.webflow.com/625d81ec8313622a52e2f031/62dea34c6639ce60b482c39c_Нова%20аграрна%20політика.pdf (дата звернення: 13.05.2023).
7. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт фінансової автономії (Коефіцієнт фінансової незалежності). URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/346-pokaznik-finansovoji-avtonomiji-pokaznik-finansovoji-nezalezhnosti> (дата звернення: 11.05.2023).
8. Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Основи інвестиційного менеджменту : навч. посіб. Київ : Кондор, 2008. 340с.
9. Чупіс А. В. Інвестування в аграрній сфері. Суми : Довкілля, 2013. 244 с.

10. Kernel Holding S.A. ANNUAL REPORT For the Year Ended 30 June 2022. *Kernel* : веб-сайт. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2022/11/FY2022_Kernel_Annual_Report.pdf (дата звернення: 12.05.2023).
11. Kernel Holding S.A. ANNUAL REPORT For the Year Ended 30 June 2021. *Kernel* : веб-сайт. URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2021/11/FY2021_Kernel_Annual_Report.pdf (дата звернення: 12.05.2023).

References:

1. Blank, I. (2005). *Osnovy finansovoho menedzhmentu*. Kyiv : Nika-Tsentr [in Ukrainian].
2. Hryn'ova, V. M., Koiuda, V. O. & Lepejko, T. I. (2014). *Investuvannia : navch. posib*. Kharkiv : VD "INZhEK" [in Ukrainian].
3. Duka, A. P. (2008). *Teoriia ta praktyka investytsijnoi diial'nosti*. Investuvannia : navch. posib. Kyiv : Karavela [in Ukrainian].
4. Zelins'ka, O.M. & Halaziuk, N.M. (2018). Theoretical Principles of Definition of Investment Accommodation of Domestic Enterprises in Conditions of Modern European Integration Processes. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, 22, 48-51. Retrieved from <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/12.pdf> [in Ukrainian].
5. Ministry of Justice of Ukraine. (1998). About the Approval of the Methodology of Integral Investment Assessment Attractiveness of Enterprises and Organizations (Order No. 214/2654, March 31). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> [in Ukrainian].
6. Working Group «New Agrarian Policy». (2023). Draft Plan for the recovery of Ukraine. Retrieved from https://uploads-ssl.webflow.com/625d81ec8313622a52e2f031/62dea34c6639ce60b482c39c_Nova%20aharna%20polityka.pdf [in Ukrainian].
7. Kobylets'kyj, V. R. *Koefitsient finansovoi avtonomii (Koefitsient finansovoi nezalezhnosti)*. Retrieved from <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/346-pokaznik-finansovoji-avtonomiji-pokaznik-finansovoji-nezalezhnosti> [in Ukrainian].
8. Koiuda, V.O., Lepejko, T.I. & Koiuda, O.P. (2008). *Osnovy investytsijnoho menedzhmentu : navch. posib*. Kyiv : Kondor [in Ukrainian].
9. Chupis, A. V. (2013). *Investuvannia v ahrarnij sferi*. Sumy : Dovkillia [in Ukrainian].
10. Kernel (2023). Kernel Holding S.A. ANNUAL REPORT For the Year Ended 30 June 2022. Retrieved from https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2022/11/FY2022_Kernel_Annual_Report.pdf.
11. Kernel (2023). Kernel Holding S.A. ANNUAL REPORT For the Year Ended 30 June 2021. Retrieved from https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2021/11/FY2021_Kernel_Annual_Report.pdf.

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License